

Pan. J. Julewo
03.11.2016

WPN 511.2.2016.MW
MELIORACJI I URZĄDZEŃ WODNYCH
w Białymstoku
2016-10-31
8713 WPLYNĘŁO / WYŚLANO
Nr. 1041

DECYZJA

Białystok, 27.10.2016 r.
WZM. I U.W. W BIAŁYMSTOKU
ODDZIAŁ TERENOWY BIAŁYSTOK
2016-11-03
WPLYNĘŁO / WYŚLANO
Nr. 1041 Podpis

Na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1789, z późn. zm.), dalej: ustawy szkodowej, oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), dalej: Kpa, po rozpatrzeniu wniosku **Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku** (ul. Handlowa 6, 15-399 Białystok) i **Gminy Nowy Dwór** (ul. Plan Rynkowy 21, 16-205 Nowy Dwór) znak: WZM.OTB.4032/130/16 z dnia 26.09.2016 r. o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w gatunkach chronionych: ropucha szara *Bufo bufo*, szczeżuja wielka *Anodonta cygnea*, różanka *Rhodeus sericeus* oraz w siedliskach i miejscach rozrodu tych gatunków spowodowanej pracami przeprowadzonymi na terenie kompleksu stawów zlokalizowanych na działkach ewid. nr 6/3 i 8/2, obręb Sieruciołce-Bobra Wielka w gminie Nowy Dwór.

uzgadniam

przedstawione przez ww. wnioskodawców warunki przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w gatunkach chronionych: ropucha szara *Bufo bufo*, szczeżuja wielka *Anodonta cygnea*, różanka *Rhodeus sericeus* oraz w siedliskach i miejscach rozrodu tych gatunków spowodowanej pracami przeprowadzonymi na terenie kompleksu stawów zlokalizowanych na działkach ewid. nr 6/3 i 8/2, obręb Sieruciołce-Bobra Wielka w gminie Nowy Dwór oraz

określam

I. stan do jakiego ma zostać przywrócone środowisko:

Populacje ropuchy szarej *Bufo bufo*, i różanki *Rhodeus sericeus* oraz ich siedlisko będą charakteryzowały się właściwym stanem ochrony ocenianym zgodnie z metodyką monitoringu opracowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Populacja szczeżui wielkiej *Anodonta cygnea* będzie charakteryzowała się wzrostem liczebności osobników młodocianych będących potomstwem osobników wsiedlanych, co jednocześnie potwierdzi właściwy stan ochrony jej siedliska.

II. zakres i sposób przeprowadzenia działań naprawczych:

1. Działania naprawcze w odniesieniu do ropuchy szarej *Bufo bufo* oraz jej siedliska a także siedliska szczeżui wielkiej *Anodonta cygnea* będą polegały na naturalnej regeneracji. Należy zaniechać wykaszania roślinności w strefie przybrzeżnej. Należy również zrezygnować ze spuszczenia wody ze stawów i ich odmulania bez uprzedniego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko tych zabiegów.

2. Działania naprawcze w odniesieniu do różanki *Rhodeus sericeus* oraz jej siedliska będą polegały na umożliwieniu rozrodu pozostałym przy życiu osobnikom tego gatunku poprzez wsiedlanie małży skójkowatych i w konsekwencji odnowieniu jej populacji.

3. Działania naprawcze w odniesieniu do szczeżui wielkiej *Anodonta cygnea* będą polegały na reintrodukcji jej populacji.
4. W terminie kwiecień-maj 2017 r. zostaną rozpoznane miejsca, z których będą pobierane małże z gatunków: skójka malarska, skójka zastrzona i szczeżuja pospolita do wsiedlenia w stawach. Miejsca te nie powinny się znajdować dalej niż w promieniu 100 km od stawów. Z miejsc tych zostaną pobrane osobniki tych gatunków w możliwie największej liczbie (do 5000 osobników), która nie zaburzy funkcjonowania lokalnych populacji (nie więcej niż 10% liczby osobników danej populacji) oraz podzielone na 10 grup o takiej samej liczebności i zbliżonym składzie procentowym poszczególnych gatunków. Następnie poszczególne grupy zostaną niezwłocznie wsiedlone do stawów w 10 wybranych miejscach strefy przybrzeżnej. Miejsca wsiedlenia zostaną oznakowane.
5. W terminie maj-październik 2018 r. zostaną rozpoznane populacje źródłowe szczeżui wielkiej. Miejsca te nie powinny się znajdować dalej niż w promieniu 100 km od stawów. Z miejsc tych zostaną pobrane osobniki szczeżui wielkiej w liczbie 300 osobników, która nie zaburzy funkcjonowania lokalnych populacji (nie więcej niż 10% liczby osobników danej populacji). Następnie zostaną one niezwłocznie wsiedlone do stawów. Osobniki zostaną trwale oznakowane tagami z elastycznej folii polietylenowej. Warunkami wsiedlenia jest: odnalezienie w ramach monitoringu (opis w pkt 10) przynajmniej 30% żywych osobników małży wsiedlonych zgodnie z pkt 4 oraz udział żywych wśród wszystkich odnalezionych osobników przekraczający 60%. Miejsca wsiedlenia zostaną oznakowane.
6. W terminie maj-październik 2019 r. nastąpi weryfikacja oraz uzupełniające rozpoznanie populacji źródłowych szczeżui wielkiej. Z miejsc tych zostaną pobrane osobniki tego gatunku w liczbie 1000 sztuk oraz niezwłocznie wsiedlone do stawów. Osobniki zostaną trwale oznakowane tagami z elastycznej folii polietylenowej. Warunkami wsiedlenia jest: odnalezienie w ramach monitoringu (opis w pkt 10) przynajmniej 30% żywych osobników małży wsiedlonych zgodnie z pkt 5 oraz udział żywych wśród wszystkich odnalezionych osobników przekraczający 60%. Miejsca wsiedlenia zostaną oznakowane.
7. W terminie maj-październik 2020 r. nastąpi weryfikacja oraz uzupełniające rozpoznanie populacji źródłowych szczeżui wielkiej. Z miejsc tych zostaną pobrane osobniki tego gatunku w liczbie 4000 sztuk (w tym odnalezione osobniki szczeżui przeniesione w 2012 r. ze stawów do rzeki Biebrzy oraz zbiornika zastępczego) oraz niezwłocznie wsiedlone do stawów. Osobniki zostaną trwale oznakowane tagami z elastycznej folii polietylenowej. Warunkami wsiedlenia jest: odnalezienie w ramach monitoringu (opis w pkt 10) przynajmniej 30% żywych osobników małży wsiedlonych zgodnie z pkt 5 i 6 oraz udział żywych wśród wszystkich odnalezionych osobników przekraczający 60%. Miejsca wsiedlenia zostaną oznakowane.
8. W latach 2017-2025 należy prowadzić zarybianie stawów zgodnie z regułami piramidy troficznej, odpowiednio dobierając stosunek ryb drapieżnych do planktonożernych. Wprowadzany narybek nie może pochodzić z miejsc występowania szczeżui chińskiej.
9. Zbiorniki wodne, z których będą pochodziły wsiedlane małże należy skrupulatnie sprawdzić pod względem występowania w nich inwazyjnych gatunków mięczaków, przede wszystkim racicznicy zmiennej *Dreissena polymorpha* i wodożytki nowozelandzkiej *Potamopyrgus antipodarum*. W pierwszej kolejności należy pobierać małże ze zbiorników, w których nie występują te mięczaki. W przypadku jednak braku możliwości skorzystania ze zbiorników niezasielonych przez te mięczaki wszystkie pobrane małże należy wyczyścić szczoteczką z twardym włosiem i przepłukać wodą z kranu przed ich wsiedleniem.

10. Czas przebywania wsiedlanych małży poza ich siedliskami będzie ograniczony do niezbędnego minimum. Przewozić je należy w pojemnikach z wodą. W przypadku gdy transport nie trwa dłużej niż 2-3 godziny, wody nie należy dodatkowo napowietrzać, ale należy dbać, by zwierzęta nie uległy przegrzaniu. Oznacza to, że w upalne dni powinny być one przewożone skutecznie klimatyzowanym samochodem, albo transport powinien odbywać się o świcie lub wieczorem. Monitoring wsiedlonych małży będzie prowadzony rokrocznie w sezonie wegetacyjnym w latach 2018-2025.

11. Monitoring wsiedlonych małży będzie polegał na przeszukiwaniu dna zbiornika w promieniu do 10 m od miejsc ich wsiedlenia. Na głębokości pow. 1 m w badaniach powinni brać udział nurkowie. Przeszukiwany obszar należy podzielić na sektory o powierzchni ok. 10 m², złowione małże po policzeniu, a w przypadku szczeżui wielkiej dodatkowo po zmierzeniu losowo wybranej próby ok. 100 osobników, przywrócić do sektorów, z których były pobrane. Złowione zwierzęta należy umieszczać w pojemnikach z wodą ustawionych w zacienionym miejscu, a ich przebywanie poza stawami ograniczyć do czasu koniecznego na ich policzenie i zmierzenie.

12. Poszukiwania młodych małży należy prowadzić w miejscach wsiedlenia dorosłych i dodatkowo w innych częściach zbiornika. Poszukiwania te należy prowadzić rokrocznie w latach 2021-2025. Każdego roku należy odpowiednio wytypować miejsca stanowiące dogodnie siedlisko dla szczeżui wielkiej i sprawdzać w nim obecność młodych małży. Wybór tych miejsc powinien być co roku weryfikowany, zgodnie ze zmieniającą się sytuacją w naturalizującym się zbiorniku. Odnalezione młode osobniki zostaną trwale oznakowane tagami z elastycznej folii polietylenowej.

13. Działania naprawcze będą prowadzone pod nadzorem osób specjalizujących się w dziedzinie herpetologii, ichtiologii i malakologii.

14. Monitoring i ocena stanu populacji i siedlisk będą prowadzone przez osoby specjalizujące się w dziedzinie herpetologii, ichtiologii i malakologii.

III. termin wykonania obowiązku:

Wykonanie obowiązku nastąpi nie później niż **do dnia 31.12.2025 r.**

IV. sposób potwierdzenia osiągnięcia założonego efektu ekologicznego:

Podmioty odpowiedzialne za szkodę w środowisku będą prowadziły monitoring oraz dokonywały oceny stanu populacji płazów i różanki oraz stanu ich siedlisk zgodnie z metodyką opracowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska rokrocznie w latach 2018-2025. Ponadto podmiot będzie prowadził monitoring wsiedlonych małży opisany w pkt 10 części II sentencji niniejszej decyzji oraz na podstawie jego wyników będzie dokonywał oceny stanu ich populacji i perspektyw jej rozwoju.

Potwierdzenie osiągnięcia założonego efektu ekologicznego nastąpi jeżeli wyniki monitoringu w 2025 roku wskażą na właściwy stan ochrony ropuchy szarej i różanki oraz ich siedliska, a także potwierdzą tendencję wzrostową liczebności młodych nieoznakowanych osobników szczeżui wielkiej. Podmiot odpowiedzialny za szkodę będzie sporządzał sprawozdania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Białymstoku z przeprowadzonych w latach kalendarzowych: 2017-2025 działań oraz wyników monitoringu i sporządzonej na ich podstawie oceny stanu populacji ww. gatunków oraz stanu ich siedlisk w terminie do 31 grudnia 2017-2025 roku.

UZASADNIENIE

W dniu 02.05.2012 r. tut. organ przyjął zgłoszenie [REDAKTOWANE], dalej: Stowarzyszenia, o wystąpieniu szkody w środowisku mającej miejsce na terenie kompleksu stawów Bobra Wielka. Szkada polegała na zniszczeniu siedlisk występowania i rozrodu gatunków chronionych: płazów (głównie ropuchy szarej), małży (głównie szczeżui wielkiej), różanki, błotniaka stawowego i bobra europejskiego. W wyniku spuszczenia wody ze stawów związanego z inwestycją pn. „Odbudowa zbiornika małej retencji wodnej Bobra Wielka na rzece Biebrza w miejscowości Bobra Wielka, gmina Nowy Dwór” doszło do masowej śmierci osobników ropuchy szarej *Bufo bufo* i szczeżui wielkiej *Anodonta cygnea*. W trakcie podjętych przez Gminę Nowy Dwór działań doszło do przeniesienia części osobników małży na drugą stronę rzeki, gdzie zostały umieszczone w jej nurcie. Małże te leżały w rzece, na pół przykryte wodą, część z nich miała uszkodzone muszle, żadne nie wykazywały oznak życia. Przeprowadzone prace ponadto spowodowały trwałe zmiany w liczebności różanki, której rozwój dodatkowo uzależniony jest od obecności w wodzie małży z rodziny skójkowatych. W zgłoszeniu wskazano również na zagrożenie ze strony prowadzonych prac dla piskorza, błotniaka stawowego i bobra europejskiego. Wraz ze zgłoszeniem Stowarzyszenie złożyło wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu na prawach strony. Zgłoszenie zostało uzupełnione pismem z dnia 13.03.2013 r. informującym o pogłębieniu wcześniej wykazanej szkody wskutek prowadzenia dalszych robót w obrębie stawów.

Wójt Gminy Nowy Dwór pismem z dnia 13.08.2012 r. złożył wniosek o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych. We wniosku stwierdzono, że przed przystąpieniem do prac skutkujących wystąpieniem szkody w środowisku powierzchnia lustra wody wynosiła ok. 13,5 ha. Na obszarze tym nie przeprowadzono inwentaryzacji przyrodniczej. Na podstawie ilości zebranych z losowo wybranego miejsca muszli szczeżui wielkiej obliczono, że na terenie stawów występowała populacja tego gatunku licząca ok. 50.000 osobników. Równocześnie doszło do zniszczenia siedliska różanki i płazów. W trakcie podjętych przez Gminę działań zapobiegawczych przeniesiono do rzeki Biebrzy 900 osobników szczeżui wielkiej, a następnie do jednego ze stawów kolejną partię w liczbie 155. Populacja szczeżui występująca w kompleksie stawów Bobra Wielka liczyła kilkadziesiąt lat, jak można wnioskować na podstawie rozmiarów ich muszli. W ramach działań naprawczych zaplanowano przeniesienie osobników pozostałych w obrębie kompleksu stawów do zbiornika zastępczego znajdującego się na działkach nr 367 i 365, obręb Sieruciowce, Bobra Wielka. Po zakończeniu inwestycji w obrębie kompleksu stawów planuje się przemieszczenie osobników szczeżui wielkiej do tych stawów i zarybianie zarażonymi larwami szczeżui (glochidia) osobnikami ryb. Jeśli działania te nie w pełni lub zbyt wolno przywracają stan początkowy, wnioskodawca planuje prowadzenie działań naprawczych uzupełniających, do których wykorzystany zostanie zbiornik wodny położony na gruntach wsi Lady, w gminie Czyże, powiat Hajnówka.

W związku z szeregiem uwag do wniosku o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych przekazanych przez Stowarzyszenie pismem z dnia 19.07.2012 r. wystąpiono do Gminy Nowy Dwór o ustosunkowanie się do nich. Pismem z dnia 26.10.2012 r. Gmina Nowy Dwór wyjaśniła, że osobniki szczeżui wielkiej będą tymczasowo przemieszczane z terenu kompleksu stawów do zastępczego zbiornika wodnego położonego na działkach nr 367 i 365, obręb 10 Nowy Dwór. W miejsce kompleksu stawów zostałyby wybudowane zbiorniki małej retencji wodnej Bobra Wielka. Proces naturalnej regeneracji przywróciłby dotychczasową funkcję obszaru jako siedliska gatunków chronionych. Zapewnienie występowania w zbiorniku zastępczym ryb-żywicieli szczeżui wielkiej stworzyłoby warunki do naturalnego rozmnażania, a tym samym zachowania ciągłości

populacji tego gatunku. W roku 2019 osobniki tego gatunku zostałyby przemieszczone z zastępczego zbiornika wodnego do zbiornika małej retencji. W przypadku niestwierdzenia w tym zbiorniku do końca 2018 r. występowania różanki, osobniki tego gatunku zostałyby pozyskane z miejsc regularnego przebywania (rzeka Biebrza) i wprowadzone do zbiornika. Od roku 2014 zbiornik wodny na działkach nr 103/2 i 129, obręb Lady miałyby być zarybiany osobnikami zarażonymi glochidiami pochodzącymi ze zbiornika zastępczego, co spowodowałoby wzmocnienie populacji szczeżui wielkiej w województwie podlaskim. Działania naprawcze prowadzone miałyby być do dnia 30.11.2019 r. Powierzchnia lustra wody w wybudowanym zbiorniku miałyby wynosić 12,5 ha, a średnia głębokość 2,4 m, co stanowiłoby dogodne warunki do bytowania ropuchy szarej. Przy projektowanym nachyleniu skarp pas płycizn o głębokości 1-10 cm miałyby mieć szerokość 50 cm, a pas głębokości do 30 cm miałyby mieć szerokość do 1,5 m od brzegu.

Postanowieniem z dnia 21.11.2012 r. dopuszczono Stowarzyszenie do udziału na prawach strony w postępowaniu administracyjnym prowadzonym w trybie art. 13 ustawy szkodowej w sprawie uzgodnienia Wójtowi Gminy Nowy Dwór warunków przeprowadzenia działań naprawczych w związku z wystąpieniem szkody w środowisku, do której doszło na terenie kompleksu stawów w miejscowości Bobra Wielka.

Stowarzyszenie pismem z dnia 25.07.2013 r. zaproponowało zakres i warunki działań naprawczych koniecznych, w opinii Stowarzyszenia, do przeprowadzenia w związku z czym pismem z dnia 30.09.2013 r. wezwano Wójta Gminy Nowy Dwór do uzupełnienia wniosku o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych. Gmina Nowy Dwór pismem z dnia 18.10.2013 r. wyjaśniła, że osobniki szczeżui wielkiej byłyby wprowadzone do rzeki Biebrzy powyżej zbiornika małej retencji. W przypadku stwierdzenia niewystępowania różanki w zbiorniku małej retencji osobniki tego gatunku zostałyby pozyskane z miejsc regularnego przebywania w rzece Biebrzy. Do zbiornika zastępczego na działkach 367 i 365, obręb Nowy Dwór przemieszczono 157 osobników szczeżui wielkiej. Nie stwierdzono by doszło do zmniejszenia tej ilości, a warunki bytowania w stawie nie zostały zmienione (woda w stawie ma odczyn zasadowy – pH 8-8,5). Pismem z dnia 26.11.2013 r. Wójt Gminy Nowy Dwór ponownie uzupełnił wniosek o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych. Pismem, które wpłynęło do tut. organu w dniu 18.12.2013 r. Stowarzyszenie wniosło uwagi do wniosku Wójta Gminy Nowy Dwór o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych. Wskazano, że we wniosku brakowało opisu metodyki monitoringu stanu populacji szczeżui, różanki, lina i płazów. Brak było również wskazania jakich gatunków płazów monitoring by dotyczył, na jakiej podstawie przyjęto poziom zarybiania stawu zastępczego, czy uwzględniono wpływ zarybiania w określonej wnioskiem skali na stan populacji szczeżui oraz wskazano na brak określenia metodyki, na podstawie której byłyby oceniany stan ekologiczny wód w nowo powstałym zbiorniku. Należałoby wskazać podmiot wykonujący monitoring, którym powinna być osoba lub podmiot z udokumentowanym doświadczeniem i dorobkiem naukowym w dziedzinie malakologii, herpetologii, ichtiologii i hydrobiologii. Zwrócono również uwagę, że podmiot odpowiedzialny za prowadzenie działań naprawczych nie podał propozycji działań, które winny być podjęte w przypadku niestwierdzenia obecności szczeżui w zbiorniku w roku 2019. Dodano, że różanka preferuje skójkę malarską jako gospodarza, do muszli której składa jaja dlatego też należy uwzględnić w działaniach naprawczych wprowadzenie tego gatunku małża. Konieczne byłoby również jak najwcześniejsze utworzenie oczek dla płazów.

Decyzją z dnia 29.01.2014 r. uzgodniono Gminie Nowy Dwór zakres działań naprawczych w związku z wystąpieniem szkody w środowisku na terenie kompleksu stawów Bobra Wielka. Pismem z dnia 20.02.2014 r. Stowarzyszenie wniosło od tej decyzji odwołanie zarzucając zbyt pobieżną ocenę działań naprawczych.

Decyzją z dnia 27.02.2015 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, dalej: GDOŚ, uchylił decyzję tut. organu jednocześnie przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia. Przedmiotową decyzję uzasadniono m.in. następującymi argumentami:

- 1). Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy szkodowej, jeśli szkoda w środowisku została spowodowana przez więcej niż jeden podmiot korzystający ze środowiska, odpowiedzialność tych podmiotów za podejmowanie działań naprawczych jest solidarna. Oznacza to, że decyzja wydawana na podstawie art. 13 lub art. 15 ustawy szkodowej musi zostać skierowana do wszystkich podmiotów odpowiedzialnych solidarnie za podjęcie działań zapobiegawczych lub naprawczych z określeniem obowiązku wykonania solidarnie działań naprawczych, co nie miało miejsca w omawianej sprawie.
- 2). Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy szkodowej wniosek o uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych powinien zawierać m.in. określenie funkcji pełnionych przez obszar wymagający działań naprawczych, jak również określenie początkowego i aktualnego stanu środowiska na danym terenie. Stwierdzono, że wniosek Gminy Nowy Dwór takich elementów nie zawierał.
- 3). Stwierdzono, że wskazana szkoda w środowisku dotyczy w równej mierze siedlisk wskazanych w decyzji zwierząt, w związku z czym działania naprawcze powinny być w pierwszej kolejności ukierunkowane na odtworzenie siedlisk tych gatunków a nie na ich wprowadzanie do zbiorników.
- 4). Odpowiedni czas do przeprowadzenia działań powinien być określony przez specjalistów z zakresu malakologii i ichtiologii posiadających odpowiednie doświadczenie, a cały proces powinien odbywać się od momentu stworzenia odpowiednio silnej populacji danego gatunku. Podkreślono, że proces odtwarzania siedliska i przywrócenia w nim zwierząt chronionych jest bardzo skomplikowanym procesem, zależnym od wielu czynników dlatego konieczna jest bieżąca identyfikacja problemów i natychmiastowa na nie reakcja. Stąd tak ważny jest właściwy nadzór przyrodniczy nad prowadzonymi działaniami.
- 5). Naturalna regeneracja, na którą nacisk położył wnioskodawca nie jest metodą wystarczającą, zastępującą działania naprawcze.

W toku postępowania ustalono, że w omawianym przypadku nie było możliwości uzgodnienia Gminie Nowy Dwór warunków przeprowadzenia działań naprawczych w związku z wystąpieniem szkody w środowisku spowodowanej pracami przeprowadzonymi na terenie kompleksu stawów zlokalizowanych na działkach ewid. nr 6/3 i 8/2, obręb Sieruciwce-Bobra Wielka w gminie Nowy Dwór. Organ II instancji wyraźnie wskazał, że odpowiedzialność za podjęcie działań naprawczych leży solidarnie po stronie obydwu podmiotów. Stąd uzgodnienie tych działań na podstawie art. 13 ustawy szkodowej na wniosek jednego podmiotu wraz z ustaleniem podziału zadań byłoby w istocie nałożeniem na ten drugi podmiot obowiązku przeprowadzenia tych działań. Nałożenie obowiązku podjęcia działań naprawczych jednakże może nastąpić wyłącznie na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy szkodowej. Aby jednak do tego doszło postępowanie w tej sprawie powinno zostać wszczęte na podstawie art. 24 ust. 5 ustawy szkodowej, co w omawianym przypadku nie mogło mieć miejsca z uwagi na złożenie wniosku przez Gminę Nowy Dwór o uzgodnienie działań naprawczych na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy szkodowej. W opinii tut. organu fakt, że w omawianej sprawie odpowiedzialność za szkodę ponoszą dwa podmioty solidarnie, a tylko jeden z nich złożył wniosek o uzgodnienie działań naprawczych powoduje, że należałoby odmówić uzgodnienia jednemu z podmiotów a następnie wszcząć postępowanie administracyjne na podstawie art. 24 ust. 5 ustawy szkodowej w sprawie nałożenia obowiązku podjęcia działań naprawczych na obydwie podmioty. Odstąpiono od analizy wniosku oraz pozostałej dokumentacji dowodowej gdyż nie miałyby to wpływu na wynik rozstrzygnięcia.

Postanowieniem znak: WPN.512.11.2015.MW z dnia 07.12.2015 r. wszczęto postępowanie w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do powyższej szkody w środowisku. Pismem znak: WPN.512.11.2015.MW z dnia 04.01.2016 r. w oparciu o art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy szkodowej wezwano Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku i Gminę Nowy Dwór do złożenia wniosku o uzgodnienie działań naprawczych w odniesieniu do powyższej szkody w środowisku. Z uwagi na konieczność wykonania stosownych ekspertyz wskazano, że wniosek powinien zostać złożony w terminie do 30.09.2016 r. jednocześnie zawiadamiając strony postępowania o przedłużeniu załatwienia prowadzonej sprawy do 30.11.2016 r.

Pismem znak: WZM.OTB.4032/130/16 z dnia 26.09.2016 r. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku i Gmina Nowy Dwór złożyły wniosek o uzgodnienie przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do powyższej szkody w środowisku. Do wniosku załączono ekspertyzę [REDAKOWANE] pn. „Początkowy i aktualny stan środowiska zbiornika małej retencji Bobra Wielka wraz z określeniem działań naprawczych”, na podstawie której został opracowany. We wniosku zamieszczono informacje dotyczące obszaru wymagającego podjęcia działań naprawczych, funkcji pełnionych przez ten obszar, początkowego oraz aktualnego stanu środowiska na tym obszarze, a także planowanego zakresu i sposobu przeprowadzenia działań naprawczych oraz terminu ich rozpoczęcia i zakończenia.

Na podstawie dostępnych informacji początkową liczebność populacji szczeżui wielkiej w stawach oszacowano na ponad 59000 osobników. Dzięki tej populacji zbiornik pełnił funkcję biofiltracyjną, w efekcie czego woda spływająca do Biebrzy w kierunku Biebrzańskiego Parku Narodowego i obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy PLH200008 była skutecznie oczyszczona. Wskutek wystąpienia szkody ta funkcja została utracona. Początkową populację różanki oceniono jako liczną na podstawie informacji od pracowników PZW Okręgu w Białymstoku obecnych przy odłowie zbiornika. W przypadku ropuchy szarej nie było możliwe określenie stanu początkowego jej populacji. Dostępne informacje wskazują jedynie na występowanie tego gatunku w obrębie zbiornika. W trakcie postępowania wyjaśniającego odnaleziono również pakiety skrzeku tego gatunku co świadczy o fakcie rozrodu tego gatunku w stawach.

W przypadku aktualnego stanu środowiska wskazano, że wskutek szkody obecnie szczeżuja wielka w zbiorniku nie występuje i działania naprawcze powinny polegać na reintrodukcji tego gatunku. Odnośnie różanki stwierdzono, że osobniki tego gatunku przetrwały w zbiorniku. W trakcie odłowów inwentaryzacyjnych różankę stwierdzono na dwóch stanowiskach. Nie było wśród nich osobników młodych, odłowione osobniki dorosłe natomiast były w szacie godowej świadczącej o okresie tarła. Mając na uwadze biologię rozrodu różanki (warunkiem jest obecność w siedlisku małży skójkowatych, do których samice składają ikrę) stwierdzono, że pozostałość jej populacji daje możliwość jej odtworzenia jeszcze przez minimum dwa lata. Działania naprawcze w odniesieniu do tego gatunku i jego siedliska powinny polegać na umożliwieniu rozrodu pozostałym przy życiu osobnikom tego gatunku poprzez pilne wsiedlenie małży skójkowatych, co umożliwiłoby rozród i w konsekwencji odnawianie się populacji. Odnośnie ropuchy szarej podczas przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono zarówno dorosłe osobniki tego gatunku jak i kijanki oraz pakiety skrzeku. Wyniki te wskazują, że populacja ropuchy przystosowała się do nowych warunków siedliskowych, a powstała szkoda nie przyczyniła się do znaczącego jej zubożenia. Działania naprawcze w odniesieniu do tego gatunku i jego siedliska powinny polegać na naturalnej regeneracji.

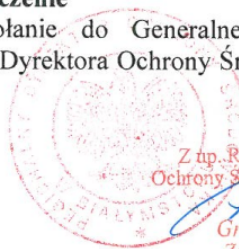
Po analizie wniosku uznano, że wskazany w nim planowany zakres i sposób przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do powyższej szkody w środowisku powinien przynieść znaczącą poprawę poszczególnych elementów przyrodniczych i ich funkcji oraz w konsekwencji przywrócić środowisko w miejscu wystąpienia szkody do stanu początkowego, albo przybliżonego do początkowego.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 13 ust. 1 ustawy szkodowej podmiot korzystający ze środowiska uzgadnia warunki przeprowadzenia działań naprawczych z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. W myśl art. 12 ust. 1 jeżeli (...) szkoda w środowisku została spowodowana przez więcej niż jeden podmiot korzystający ze środowiska, odpowiedzialność tych podmiotów za podejmowanie działań (...) naprawczych jest solidarna. Zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 1 uzgodnienie warunków przeprowadzenia działań naprawczych następuje w drodze decyzji dla szkody w środowisku w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych (...) określającej stan, do jakiego ma zostać przywrócone środowisko, zakres i sposób przeprowadzenia działań naprawczych, termin rozpoczęcia i zakończenia działań naprawczych oraz sposób potwierdzenia osiągnięcia założonego efektu ekologicznego.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
Grzegorz Piekarski
Grzegorz Piekarski
Zastępca Dyrektora
Regionalny Konserwator Przyrody

Otrzymują:

1. Gmina Nowy Dwór
Pl. Rynkowy 21, 16-205 Nowy Dwór
2. WZMiUW w Białymstoku
ul. Handlowa 6, 15-399 Białystok
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]
6. [REDACTED]
7. [REDACTED]
8. a/a